

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Ndob/23/2023
Identifikačné číslo spisu: 6123242438
Dátum vydania rozhodnutia: 19.10.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:6123242438.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o., Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanému S. Y., narodenému XX. Z. XXXX, X. S., časť K., A. XXX/X, predtým podnikajúcim pod obchodným menom S.r, Liptovský Mikuláš, časť Podbreziny, Gaštanová 511/2, IČO: 48 336 271, o zaplatenie sumy 544,34 eur s príslušenstvom, o nesúhlase Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením veci, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie v obchodnoprávnom spore vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 11Cn/1/2023 j e Okresný súd Žilina.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica dňa 7. augusta 2023 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Liptovský Mikuláš z dôvodu, že zo strany žalobkyne bol podaný návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa § 10 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“).
2. Okresný súd Liptovský Mikuláš s postúpením sporu nesúhlasil a postupom podľa § 43 ods. 2 CSP predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením veci z dôvodu, že kauzálne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie predmetného obchodnoprávneho sporu je Okresný súd Žilina. Poukázal na znenie § 22 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého s účinnosťou od 1. júna 2023 na konanie v obchodnoprávných sporoch je pre obvod Krajského súdu v Žiline kauzálne príslušný Okresný súd Žilina. Okresný súd Liptovský Mikuláš ozrejmil, že Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko upomínacieho a exekučného konania, postúpil predmetný obchodnoprávny spor Okresnému súdu Liptovský Mikuláš 3. augusta 2023 napriek skutočnosti, že s účinnosťou od 1. júna 2023 je na konanie v obchodnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu Žilina kauzálne príslušný Okresný súd Žilina.
3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Liptovský Mikuláš a Okresnému súdu Banská Bystrica podľa ust. § 43 ods. 2 CSP preskúmal vec a dospel k záveru, že

nesúhlas Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením vecí Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný.

4. Podľa ust. § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

5. Podľa § 40 CSP v znení účinnom do 31. mája 2023, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

6. Podľa § 40 CSP v znení účinnom od 1. júla 2023, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanía sporu.

7. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

8. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

9. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa § 14 CSP, všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

11. Podľa § 22 písm. h) CSP (kauzálna príslušnosť súdu) účinného od 1. júna 2023, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

12. Podľa § 3 ods. 8 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. <. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sídlach a obvodoch súdov“), sídlom Krajského súdu v Žiline je mesto Žilina a jeho obvod tvorí aj obvod Okresného súdu Žilina.

13. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

14. Podľa § 471c CSP, konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

15. Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky po dôkladnom preskúmaní predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že sa jedná o obchodnoprávny spor, predmetom ktorého je nárok na zaplatenie dohodnutej kúpnej ceny za telekomunikačné zariadenia (mobilné telefóny) dodané na základe viacerých kúpnych zmlúv a na zaplatenie dohodnutej ceny za poskytnutie verejných elektronických komunikačných služieb, pričom všetky zmluvy boli uzatvorené medzi dvomi podnikateľskými subjektami (žalovanému následne po uzatvorení zmlúv živnostenské oprávnenie zaniklo). Návrh na vydanie platobného rozkazu bol doručený upomínaciemu súdu pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov, ktorým bola s účinnosťou od 1. júna 2023 novoupravená kauzálna príslušnosť súdov v obchodnoprávných sporoch. Z hľadiska uplatneného peňažného nároku konanie začaté na upomínacom súde, ktoré v dôsledku podania návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní pokračuje na súde príslušnom podľa Civilného sporového poriadku, tvorí jeden celok, pričom pre skúmanie procesných podmienok konania sú rozhodné okolnosti v čase začatia konania (§ 36 ods. 2 CSP). Okresný súd Liptovský Mikuláš, ktorému bola vec postúpená upomínacím súdom na pokračovanie v konaní vo veci nerozhodol a v súvislosti s novelou CSP účinnou od 1. júla 2023, skúmajúc kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanía sporu, vyslovil

nesúhlas s postúpením veci s odôvodnením, že kauzálne príslušným súdom na rozhodnutie daného obchodnoprávneho sporu je Okresný súd Žilina. Svoju príslušnosť namietol najmä s poukazom na okamžitú aplikovateľnosť novej procesnej právnej úpravy aj na konania začaté a nedokončené do 31. mája 2023. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo posúdiť dôvodnosť nesúhlasu Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica na prejednanie a rozhodnutie predmetného obchodnoprávneho sporu.

17. Pre rozhodnutie tohto sporu o príslušnosť bolo potrebné v prvom rade vyriešiť otázku časovej pôsobnosti právnej normy upravenej v § 22 CSP v nadväznosti na prechodné ustanovenie § 471c CSP. Návrh na vydanie platobného rozkazu bol podaný, a teda konanie bolo začaté pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov, ktorým bola s účinnosťou od 1. júna 2023 novoupravená kauzálna príslušnosť súdov v obchodnoprávných sporoch. Pre súdy preto vznikla otázka, či sa nová právna úprava kauzálnej príslušnosti má vzťahovať aj na obchodnoprávne spory začaté pred účinnosťou novely.

18. V procesnom práve je pri riešení otázok intertemporality základným princípom okamžitá aplikovateľnosť novej procesnej úpravy na konanie začaté a prebiehajúce podľa doterajších predpisov. Preto pokiaľ nie je v prechodných ustanoveniach ustanovené inak, konajúce súdy na konania začaté a prebiehajúce podľa doterajších predpisov aplikujú novú právnu úpravu počnúc momentom jej účinnosti.

19. V súvislosti s novelou zákona o sídlach a obvody súdov bola prijatá aj novela Civilného sporového poriadku, ktorá zákon doplnila aj o prechodné ustanovenie § 471c k úpravám účinným od 1. júna 2023, podľa ktorého konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd. Uvedené prechodné ustanovenie predstavuje výnimku z princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesnoprávnej úpravy Civilného sporového poriadku, avšak vzťahuje sa výlučne na konania začaté a právoplatne neskončené na súdoch vecne a miestne príslušných. Pre zachovanie princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej právnej úpravy je preto potrebné novú právnu úpravu kauzálnej príslušnosti obsahujúcu v § 22 CSP aplikovať aj na obchodnoprávne spory začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na uvedené konštatuje, že v prejednávacom obchodnoprávnom spore je s účinnosťou od 1. júna 2023 v zmysle § 22 písm. h) CSP súdom kauzálne príslušným na konanie začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 Okresný súd Žilina, a to s ohľadom na skutočnosť, že žalovaný je fyzickou osobou s trvalým pobytom v Liptovskom Mikuláši, ktorý spadá do obvodu Okresného súdu Liptovský Mikuláš nachádzajúceho sa v obvode Krajského súdu v Žiline; rešpektujúc zároveň princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej právnej úpravy. Intertemporálne ustanovenie § 471c CSP *expressis verbis* nerieši novoupravenú kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch vo vzťahu k začatým a doposiaľ neskončeným sporom, ktoré boli po 1. júni 2023 postúpené upomínacím súdom na súdy príslušné podľa Civilného sporového poriadku. V nadväznosti na uvedené najvyšší súd dodáva, že v danom spore o príslušnosť došlo k naplneniu predpokladov skúmania kauzálnej príslušnosti v zmysle ustanovenia § 40 CSP v znení účinnom od 1. júla 2023 (v čase vyslovenia nesúhlasu s postúpením sporu Okresným súdom Liptovský Mikuláš, ako i v čase rozhodovania sporu o príslušnosť), podľa ktorého kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky dopĺňa, že pri určení súdu kauzálne príslušného na konanie v danom obchodnoprávnom spore prihliadal aj na svoju predchádzajúcu rozhodovaciu prax (napr. uznesenie sp. zn. 4Ndob/14/2020 z 30. decembra 2020, uznesenie sp. zn. 5Ndob/3/2023 z 26. júla 2023) a čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku. Súčasne považuje za potrebné ozrejmiť, že prijatými závermi neprichádza k porušeniu práva na zákonného sudcu (§ 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) a ani k porušeniu zásady *perpetuatio fori*, keď k zmene príslušnosti (zavedením kauzálnej príslušnosti v obchodnoprávných sporoch) prišlo na základe zmeny právnej úpravy a jej okamžitej aplikovateľnosti, pričom úprava intertemporality novej procesnej úpravy bola v rukách zákonodarcu. Preto pokiaľ v priebehu konania príde k zmene právnej úpravy spočívajúcej v zavedení kauzálnej príslušnosti, je na zákonodarcovi, aby zrozumiteľne a jednoznačne upravil, či s ohľadom na princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy a s ohľadom na povinnosť súdu skúmať svoju príslušnosť podľa § 40 CSP, zostáva zachovaná príslušnosť v konaniach začatých podľa predchádzajúcej právnej úpravy,

a to prijatím prechodného ustanovenia, ktoré však v rámci novely CSP prijaté nebolo.

22. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Okresného súdu Liptovský Mikuláš s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, keďže na konanie v danom obchodnoprávnom spore je kauzálne príslušný Okresný súd Žilina.

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.